

Varsinais-Suomen ELY-keskus
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite: Lausuntopyyntö 2.3.2020

VARELY/5456/2019

Asia: Valtatien 8 parantaminen Eurajoen keskustan kohdalla, Eurajoki, tiesuunnitelma

Varsinais-Suomen ELY-keskuksessa on valmistunut Ramboll Finland Oy:n laatimana tiesuunnitelma, joka koskee valtatie 8 parantamista Eurajoen keskustan kohdalla. Suunnitelman lähtökohtana on jo vuonna 2010 laadittu yleissuunnitelma, jossa on esitetty toimenpiteet valtatie 8 parantamiseksi Eurajoen keskustan kohdalla uuteen maastokäytävään, jolle liittyminen on mahdollista vain Eurajoen keskustan eteläpuolelle rakennettavan eritasoliittymän kautta. Suunnittelualueen pituus on noin 4,4 kilometriä. Tiesuunnitelma on pääpiirteissään yleissuunnitelman mukainen. Yleissuunnitelmaa on edeltänyt jo aiempi, vuonna 1993 laadittu yleissuunnitelma, jossa esitettiin toimenpiteet ohikulkutien rakentamiseksi. Tämän lisäksi nyt valmistunut tiesuunnitelma on sekä Turku-Pori -välin kehittämisselvityksen että Satakuntaliiton johdolla laaditun Satakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelman mukainen. Myös Eurajoen keskustan osayleiskaavaa on muutettu Rinnan tiesuunnitelmatyön kanssa vastaamaan yleissuunnitelmavaiheen jälkeen tarkentuneita toimenpiteitä.

Suunnittelualue sijoittuu tai vähintään rajautuu arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin lähes koko matkaltaan, mikä on suunnittelun eri vaiheissa hyvin tiedostettu. Satakunnan Museo on ollut mukana työryhmätyöskentelyssä Eurajoen ohitustien suunnittelun kaikissa vaiheissa aina 1990-luvulta lähtien. Nyt valmistuneen tiesuunnitelman osalta museo ei ole osallistunut hankeryhmätyöskentelyyn, mutta ympäristöön liittyviä kysymyksiä on käsitelty kahdessa erillisessä ympäristöpalaverissa, joihin museo on osallistunut ja joissa on keskitytty erityisesti maisemassa voimakkaasti näkyvän melnsuojauksen ratkaisuihin.

Valtatien linjauksen muutoksesta sekä eritasoliittymäratkaisusta on päätetty jo aiemmissa suunnitteluvaiheissa ja ne on käsitelty myös sekä maakuntakaavassa että Eurajoen keskustan osayleiskaavassa (lainvoimainen 29.2.2016) sekä uudelleen keskustan osayleiskaavan muutoksessa, jonka Eurajoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt 4.2.2020. Satakunnan Museo ei enää tässä vaiheessa puutu linjauksiin tai eritasoliittymäratkaisuihin.

Satakunnan Museon kannanotto tiesuunnitelmaan

Satakunnan Museo pitää tiesuunnitelmaa huolella laadittuna. Suunnittelualueen kulttuuriympäristö ja rakennusperintö on kattavasti esitelty tiesuunnitelmaselostuksessa ja huomioitu myös itse suunnitelmassa. Myös tieympäristön käsittely ja melnsuojauksen ratkaisut vastaavat erillisissä ympäristöpalaverissa sovittua. Vaikka melnsuojaus tulee olemaan erittäin näkyvä uusi elementti kulttuurimaisemassa, ei museolla ei ole enää suunnittelun tässä vaiheessa huomautettavaa ratkaisuista. Ainoastaan museo kehottaa valitsemaan läpinäkyvien melukaiteiden teräslistoitukseen joko sinkityn metallipinnan tai vaihtoehtoisesti melko vaaleanharmaan värin, ettei meluseinien visuaalinen vaikutelma tarpeettomasti pilkkoutuisi.

Kysymys, joka ei ole ollut esillä edellä mainittujen ympäristöpalaverien aikana ovat läjitys- tai sijoitusalueet. Sijoitusaluekysymystä ei myöskään ole avattu mitenkään tiesuunnitelmaselostuksessa. Kappaleessa 3.8. on ainoastaan lyhyt maininta asiasta. Museo kaipaa kattavampaa tietoa sijoitusalueiden nykytilasta, valintaperusteista ja massojen sijoituksen vaikutuksista. Satakuntaliitto on lausunnossaan tuonut esiin sijoitusalueen 3 osalta alueen sijainnin Vuojoki-Linnamaa maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella, Irjanne–Eurajoki-Linnamaa maakunnallisesti merkittävässä kulttuuriympäristössä sekä Vuojoen valtakunnallisesti merkittävän kartanomaiseman välittömässä läheisyydessä. Lisäksi alueen läheisyydessä sijaitsevat muinaismuistolain (295/63) rauhoittamat Riutanahteen pronssikautiset hautaröykkiöt (muinaisjäännösrekisterissä tunnuksella 51010007).

Sijoitusalue 3 sijoittunee kuitenkin kallioaineksen ottoalueelle, jota on tarkoitus täyttää sijoitusmassoilla. Satakunnan Museo on antanut Metsätuijan tilalle laaditusta kallioaineksen ottosuunnitelmasta lausunnot vuosina 2015 ja 2016 sekä tehnyt tuolloin myös maastokatselmuksen alueella. Lupaa haettiin 10 vuodeksi. Ottamistoiminta Metsätuijan tilalla on todennäköisesti jo päättynyt Eurajoen ohitustietä rakennettaessa. Lausunnossaan 19.4.2016 museo piti riittävänä 50 metrin etäisyyttä louhinta-alueen ja Riutanahteen muinaisjäännösalueen välillä. Järjestetyn katselmuksen jälkeen myös suoja-alueella Vuojoen kartanomaiseman suuntaan levennettiin ja museo piti lupaehdoissa määritellyä suoja-alueella riittävänä. Mikäli sijoitusalue sijoittuu entiselle louhinta-alueelle ja suojakaistat suhteessa Vuojoen kartanomaisemaan ja Riutanahteen muinaisjäännösalueeseen ovat vähintään samat kuin kallioaineksen ottoalueella ja lisäksi täyttö ei tule näkyviin läheisessä viljelymaisemassa, ei museolla ole huomautettavaa sijoitusalueesta 3. Museo pyytää kuitenkin käyttöönsä tarkemmat suunnitelmat sijoitusalueen 3 osalta mahdollisten kulttuuriympäristövaikutusten arvioimiseksi.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Juhani Ruohonen

Tutkija Liisa Nummelin

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/Päivi Valkama
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Niina Uusi-Seppä, Esa Perttula
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä